

Bittersalt mod stikkelsbær- bladhvepse

Stikkelsbærbladhvepse har i mange år voldt store problemer i produktionen af danske stikkelsbær. Nye erfaringer med bladgødskning med bittersalt viser lovende sideeffekt på både æg og larver

✍ Rasmus Madsen og
Hanne Lindhard,
HortiAdvice,
rama@hortiadvise.dk

📷 Hanne Lindhard

Den store stikkelsbærbladhveps, *Nematus ribesii*, er den mest alvorlige skadevolder i produktionen af danske stikkelsbær. Over meget kort tid kan larverne forårsage total afløvning af især

ynge buske, hvilket reducerer udbyttet og kan føre til, at busken dør. På nuværende tidspunkt er der ingen godkendte midler til bekæmpelse af den store stikkelsbærbladhveps til trods for de store problemer, den forvolder. Derfor er viden om andre tiltag, som på anden vis kunne afhjælpe problemet, essentiel.

Alvorlig afløvning

De voksne hunner lægger deres æg på undersiden af de nederste blade langs bladribberne fra slutningen af april.

Herfra klækker larverne og begynder så småt at spise af de unge blade fra starten af maj, hvor der ved større angreb kan ske betydelig eller fuldstændig afløvning af busken. Afløvningen hæmmer buskenes vækst og giver store udbyttetab samt har negativ indflydelse på næste års vitalitet.

Omtrent en måned senere er larverne færdigudviklede. Herefter går de i jorden, hvor de forpupper sig, og en ny generation starter, som laver skade på ny. I varme somre ses op til tre generationer, hvor angrebsintensiteten kun bliver mere voldsom ved de følgende generationer. Det er derfor vigtigt at sætte ind allerede ved den første generation af hvepse.

Sideeffekt fra bladgødskning

Det har i flere år været kendt fra både Holland og Tyskland, at en nøje timet bladgødskning med magnesiumsulfat, $MgSO_4$ - der også sælges som bittersalt - kan have en vis sideeffekt på levedygtigheden af både æg og larver af den store stikkelsbærbladhveps.

Den idé er taget op og undersøgt på Københavns Universitets genbank for frugt og bær, Pometet, som i tidligere år har haft store problemer med netop denne skadevolder, hvilket har ført til betydelig afløvning og buskdød.

Fonden for **økologisk landbrug**

Nyklækkede larver af den store stikkelsbærbladhveps begynder i starten af maj at spise af de unge stikkelsbærblade.

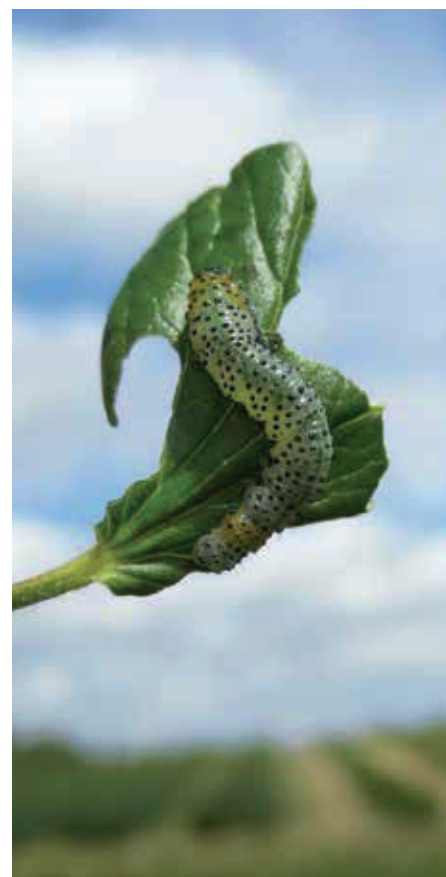
Efter fund af de første æg og larver i begyndelsen af maj i år blev den første bladgødskning udført med en koncentration på 7 kg magnesiumsulfat til en væskemængde på 700 liter pr. hektar. Behandlingen blev gentaget hver 7.-10. dag, indtil larverne fra den første generation burde have forpuppet sig en måned senere.

Resultater

Resultaterne er foreløbigt lovende. For første gang i mange år har de på Pomettet kun set minimale og pletvise skader fra den store stikkelsbærbladhveps i de buske, som er bladgødsket med magnesiumsulfat. I disse buske var under fem procent af bladmassen spist af larverne. Det var formodentlig også derfor, at mængden af larver i de næste generationer var så begrænset, at der ikke var behov for yderligere kontrol.

Modsat blev de buske, som ikke havde fået magnesiumsulfat, udsat for mere betydelige angreb, hvor over 20 procent af bladmassen var spist af første generation og med udsigt til, at det bliver værre med de følgende generationer.

Om det er bladgødskningen, tilfældigheder eller andre omstændigheder, der har gjort udslaget, er ikke klart. Men resultaterne er lovende, og de peger i retning af, at bladgødskning med magnesiumsulfat har en positiv sideeffekt på dødeligheden af både æg og larver af stikkelsbærbladhvepse. Dog skal vi huske, at økologiske avlere skal have en konsulenterklæring for at bladgødskes, og spørgsmålet er, om der kan påvises mangel på magnesium i stikkelsbær. ■

Fuld størrelse af bladhvepselarver, der kræver stor mængde føde.

Dansk Træ Emballage

emballage med fremsyn

Mangler du storkasser?

Husk at bestille i god tid, for din egen skyld. Ring allerede i dag til DTE på 70 251 251.

Dansk Træemballage A/S
 Banevej 3, Haastrup, 5600 Faaborg
 Telefon: 70 251 251, dte@dte.dk www.dte.dk

DANSK GARTNERI MONTAGE APS

Hammergårdsvej 20 · 8983 Gjerlev
 Tlf.: +45 86 24 58 83
rw@dansk-gartneri-montage.dk

**MOTORER TIL VINDUESOPLUK · GARDINER
 BORDE · RENDESYSYSTEMER · TANDSTÆNGER**